

207360 – رامزاننىڭ كۈندۈزىدە ئەر ئايالى بىلەن ئوينىشىش جەريانىدا ئايال ئېغىز ئىچىشنى مەقسەت قىلىپ، ئىختىيارلىقنى ئەرگە بەرگەن بولسا، مۇشۇنىڭ بىلەن روزىسى بۇزۇلمايدۇ؟

سۇئال

رامزاندا بامدات نامىزىدىن كىيىن ئەر كىشى ئايالى بىلەن ئويناشتى، ئايالى: ئۇنداق قىلماڭ روزام بۇزۇلۇپ كەتمسۇن دەپ تەكرار دېگەن بولسىمۇ، لېكىن ئەر قويۇۋەتمىدى، شۇنىڭ بىلەن ئايال ئېرىگە كەينىنى قىلىپ ئەرنى ئىختىيارغا قويۇۋەتتى، ۋە كۆڭلىدە: ئېغىز ئىچىۋەتەي خالىغىنىنى قىلسۇن، گۇناھى ئۆزىگە بولسۇن دەپ ئويلىدى. شۇنداق ئويلاپ تۇرۇشى ئېرى ھېچ ئىش قىلماستىن ئايالىنى قويۇۋەتتى، ئايال كۆڭلىدە بۇ سۆزنى قىلغاندا، پەقەت خاتالىقنى ئېرىگە يۈكلەپ، گۇناھتىن ساقلىنىشتىن ئىبارەت ئىدى، ئۇ ئايال ئىپتار قىلىش ئۈچۈن بىر نەرسە يېمىدى ۋە ئىچمىدى. كۆڭلىدە ئويلىغان سۆزنىڭ سەۋەبىدىن روزىسى بۇزۇلمايدۇ ياكى ئۇ پەقەت كۆڭۈلدە ئويلىغان سۆز بولۇپ قالمايدۇ؟ يۇقىرىدا بايان قىلىنغان ئىش سەۋەبىدىن ئويلىغىنىم، ئىپتار قىلغانلىق بولمايدۇ ياكى پەقەت ئويلىغان سۆز بولمايدۇ؟ بەزى ۋاقىتتا كۆڭۈلدە پەيدا بولغان ۋەسۋەسە روزىنىڭ توغرا بولۇشىغا تەسىر كۆرسىتەمدۇ؟ بۇ ھەقتە ئوچۇق چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى سورايمىز.

تەپسىلى جاۋاب

بارلىق گۈزەل مەدھىيىلەر ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھ تائالاغا خاستۇر.

بىرىنچى: ئالىملارنىڭ كۈچلۈك قارشىدا روزىدار تۇرۇپ ئىككىلەنمەستىن كەسكىنلىك بىلەن ئېغىز ئىچىشنى مەقسەت قىلىدىكەن ئۇ كىشىنىڭ روزىسى بۇزۇلىدۇ، گەرچە كىيىن نىيىتىنى ئۆزگەرتكەن بولسىمۇ، ئۇ كىشى ئۈچۈن شۇ كۈنلۈك روزىنىڭ قازاسىنى قىلىش كېرەك بولىدۇ.

ئەمما روزىنى بۇزۇش نىيىتىدە ئىككىلىنىش بولغان بولسا ياكى ئىپتار قىلىشنى بىرەر ئىشقا ئالاقىدار قىلسا، خۇددى يېمەك-ئىچمەك تاپسام ئىپتار قىلىمەن دەپ، تاپالمىغان بولسا، توغرا قاراشتا ئۇ كىشىنىڭ روزىسى بۇزۇلمايدۇ.

شەيخ ئىبنى ئۇسەيمىن رەھىمەھۇللاھدىن: "رامزاندا روزا تۇتقان مۇساپىر كىشى ئىپتار قىلىشنى مەقسەت قىلغان بولسىمۇ، ئىپتار قىلغىدەك بىر نەرسە تاپالماي، نىيىتىنى ئۆزگەرتىپ روزىنى كۈن پاتقۇچە تولۇق داۋاملاشتۇرغان بولسا، ئۇ كىشىنىڭ روزىسى توغرا بولمايدۇ؟ دەپ سورىغاندا، شەيخ جاۋاب بېرىپ مۇنداق دەيدۇ: "ئۇ كىشىنىڭ روزىسى توغرا بولمايدۇ، شۇ كۈنلۈك روزىنىڭ قازاسىنى قىلىشى كېرەك، چۈنكى ئۇ كىشى روزىنى بۇزۇشنى مەقسەت قىلغاندا، روزىسى بۇزۇلغان، ئەگەر ئۇ كىشى، مەن يەيدىغان ياكى ئىچىدىغان بىر نەرسە تاپسام ئېغىز ئاچمەن، تاپالمىسام روزىنى داۋاملاشتۇرىمەن دەپ، بىر نەرسە تاپالماي روزىنى كۈن پاتقۇچە داۋاملاشتۇرغان بولسا، روزىسى توغرا بولاتتى، ئۇ كىشى بۇ ۋاقىتتا نىيىتىنى ئۆزۈۋەتمەستىن ئىپتار قىلىشنى بىر نەرسىنىڭ تېپىلىشىغا ئالاقىدار قىلىپ قويدى، ئالاقىدار قىلغان نەرسە تېپىلمىسا، ئۆزىنىڭ ئەسلى نىيىتى بويىچە

قالىدۇ" تۈگىدى. ["ئەر كىن سۆھبەت پروگراممىسى (29/20)].

سوئالدىن مەلۇم بولدى، سىز ئىپتىدائىي قىلىشنى ئېرىشكەن مەزكۇر ئىشنى قىلىشىغا ئالاقىدار قىلىپ قويۇپسىز، ئېرىشكەن ھېچ ئىش قىلماپتۇ. روزىنى بۇزۇشنى مەقسەت قىلىش ئايرىم ئىش، ئىپتىدائىي قىلىشنى يۈز بەرمىگەن ئىشقا ئالاقىدار قىلىش يەنە ئايرىم ئىش بولغانلىقى ئۈچۈن ئۇ ئىشنىڭ ھۆكۈمى بىر-بىرىگە ئوخشىمايدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن؛ سىزنىڭ روزىڭىز بۇزۇلماپتۇ، ئۇ كۈننىڭ روزىسىنىڭ قازاسىنى قىلىشىڭىز كېرەك ئەمەس. ئەمما سىز روزىڭىزنى بۇزۇشنى كەسكىن مەقسەت قىلغان ياكى كەسكىن بولمىسىمۇ ئاساسەن بۇزۇشنى مەقسەت قىلغان بولسىڭىز، ئاشۇ مەقسەتنىڭ بويىچە، سىزنىڭ روزىڭىز بۇزۇلغان بولىدۇ، شۇ كۈنلۈك روزىنىڭ قازاسىنى قىلىشىڭىز كېرەك.

ئەگەر كۆڭلىڭىز قانائەت تاپماي، شۇ كۈنلۈك روزىنىڭ قازاسىنى قىلىۋەتسىڭىز ئۇمۇ بولىدۇ. بۇنىڭ تەپسىلاتىنى بىلىش ئۈچۈن **95766** - نومۇرلۇق سوئالنىڭ جاۋابىغا مۇراجىئەت قىلىنسۇن.

لېكىن سىزنىڭ نىيىتىڭىزگە ياكى قىلغان ئىبادىتىڭىزنىڭ توغرا ئىكەنلىكىگە ۋەسۋەسە پەيدا بولۇپ قالغان بولسا، سىز شۇ كۈنلۈك روزىنىڭ قازاسىنى قىلماڭ ۋە تۇتقان روزىڭىزنى توغرا دەپ قاراڭ، ۋەسۋەسىنىڭ ئارقىسىغا كىرىپ كەتمەڭ، چۈنكى ۋەسۋەسىنىڭ زېمىنى كۆپ ۋە ئاقىۋىتى خەتەرلىك بولىدۇ. ۋەسۋەسە شۇ ئىنساننىڭ قىلغان ئىبادىتى ھەتتا پۈتۈن دىنىنى بۇزىمغۇچە ئاخىرلاشمايدۇ. بىز بۇ توربەتتە كۆپ قېتىم ۋەسۋەسىگە ئەگەشمەسلىك ۋە بۇنىڭدىن ھەزەر قىلىش توغرىسىدا كۆپ مەسىلىلەرگە جاۋاب بەردۇق.

ئىككىنچى: نەر كىشى ئۈچۈن روزىدار ۋاقتىدا، ئۆز نەپسىگە ئىگە بولالسا (يەنى سېپىرما چىقىپ كېتىشتىن ساقلىنالىسا)، ئاللاھنىڭ بەلگىلىمىسىدە توختىسا، جىماغا چۈشۈپ قالمىسا، ئايالى بىلەن قۇچاقلىنىش ۋە سۆيۈشۈش قاتارلىق ئىشلارنى قىلسا دۇرۇس بولىدۇ. بۇ ھەقتە **49614** - نومۇرلۇق سوئالنىڭ جاۋابىغا قارالسۇن.

ئۈچىنچى: ئايال كىشى ئۈچۈن ئېرىنىڭ چەكلەنگەن قىلمىشىغا ياردەم قىلىشى ياكى ئۇ ئىشقا رازى بولۇشى توغرا بولمايدۇ، بەلكى كۈچىنىڭ يېتىشچە ئېرىنى بۇنداق ئىشتىن چەكلەش ۋە يىراق بولۇشى زۆرۈر بولىدۇ. بۇ توغرىدا پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مۇنداق دېگەن: **سىلەردىن كىمكى مۇنكەر ئىشنى كۆرىدىكەن، ئۇنى قولى بىلەن ئۆزگەرتسۇن، قولى بىلەن ئۆزگەرتىشكە قادىر بولالمىسا، تىلى بىلەن ئۆزگەرتسۇن، تىلى بىلەن ئۆزگەرتىشكە قادىر بولالمىسا قەلبى بىلەن يامان كۆرسۇن، ئاشۇ ئىماننىڭ ئەڭ ئاجىز نوقتىسىدۇر.** [مۇسلىم رىۋايىتى 49 - ھەدىس].

يولدىشىڭىز چەكلەنگەن ئىشقا قەدەم قويۇۋاتسا، ئۇنى توسماستىن ئىختىيارغا قويۇۋەتكەنلىكىڭىز ۋە ئۇنىڭ ھەرىكەتلىرىگە رازى بولغانلىقىڭىز توغرا بولمايدۇ، نەر گۇناھكار بولىدۇ، مۇشۇنداق ئۇلۇغ، رەھمەت ئېيىدا ئاللاھ تائالاغا ئاسىيلىق قىلىشقا تېرىشىپ، چەكلەنگەن ئىشنى مەقسەت قىلغانلىقى ئۈچۈن ئاللاھ تائالانىڭ ئازابىغا ئۇچرايدۇ.

شەيخ ئىبنى ئۇسەيمىن رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: كىمكى رامزاننىڭ كۈندۈزىدە بىر نەرسە يەپ-ئىچىپ يۈرگەن ئادەمنى كۆرسە، ئۇ كىشىگە رامزان روزىسىنى ئەسلىتىش زۆرۈر بولىدۇ، چۈنكى ئۇ كىشى ئۇنتۇپ قىلىپ بىر نەرسە يېگەنلىكى ئۈچۈن ئۈزۈرلۈك ھېسابلىنىدۇ، ئەمما سىز ئۇنتۇپ قالمىدىڭىز. بۇ توغرىدا ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: **وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ ۗ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ** تەرجىمىسى: **ياخشى ئىشقا ۋە تەقۋادارلىققا ياردەملىشىڭلار، گۇناھقا ۋە زۇلۇمغا ياردەملەشمەڭلار.** [سۈرە مائىدە 2-ئايەت]. "ئايلىق ئۇچرىشىش" (70/44).

بۇنداق قىلىش ھەر بىر مۇسۇلماننىڭ مەسئۇلىيىتى بولغان يەردە، ئېرىنى يۇقىرىقىدەك ئىشلاردىن ئاگاھلاندۇرۇش ئەلۋەتتە زۆرۈر بولىدۇ، گەرچە ئەرنىڭ ھەقىقىي يۇقىرى ئورۇندا تۇرسىمۇ، بۇنداق ۋاقىتتا ئەرنى ئاگاھلاندۇرۇش بەك مۇھىم.

سىز ئاللاھ تائالاغا تەۋبە-ئىستىغپار ئېيتىڭ، بۇنداق ئىشنى قايتا تەكرارلىماڭ، ئېرىڭىز ئۈچۈن دۇنيا-ئاخىرەت ئىشلىرىغا ياردەم بېرىدىغان ياخشى ياردەمچى بولۇڭ، ئېرىڭىزنىڭ بىر خاتالىق سادىر قىلىۋاتقان ياكى قىلىشنى مەقسەت قىلىۋاتقانلىقىنى كۆرسىڭىز ئۇنى بۇ ئىشتىن چەكلەڭ، ئاللاھ تائالانى ئەسلىتىڭ.

ھەممىدىن توغرىنى بىلگۈچى ئاللاھ تائالادۇر.